

N°. 26.

Sestdeena, 24. Jundi (6. Juli)

1872.

Malsa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kar.

Rahdita jas.

Gekschsemes finnas. No Rihgas: gubernator, — landaga nospreedumi, — polizeimeisters bahde, — leefas-fehrga, — laika finna. No Kronstaites: Krohn-mant. isbrauluse. No Tschernigawas: fabr. damyatlatis pahrsprahfis.

Ahremmes finnas. No Wahjsemes: pahrt Jesuiteem, — keisers aibbrauzis bahde, — strahndneelu nemeeri. No Schweizijas: schihreju teesa. No Franzijs: deputatijs per Tjebra, — lithgfb.-ralsis parastifts. No Englandes: turrenes boggatiba. No Londones: leelakais pullstens pahaulé. No Italijs: pahweste gaddi svehtsi, — pahrt jaunu pahw. zelschanu. No Spanijas: pahrt jaunu minist. presid. Borilla. No Portugalies: pahrt turrenes Jesuiteem. No Rumenijs: pahrt konferenzi. No Amerikas: gudrineeks. No Reisunslantes: juhneelu brefmas.

Jaunakabs finnas.

Družin pahrt teesobuhshchanu un ammata-mihru lohneem. Blehbida few pahsai rihsies gressch. Dohlu-taifitaji jeb pils-nerraas „Berribas“ beedribra.

Peelikumä. Saudehtis gohde. Netizzigais. Ihst stahstini. Smeellustahstinsch.

Gekschsemes finnas.

No Rihgas. Gekschigu leetu ministerijai no ordenu nodalkas finna nolaista, fa tee daschadu kommandu karravihri no appaßch ejas fahrtas, kas par 20 gaddu nesmahdetu deenesstu ar Sw. Annas ordena gohda-sihmi 1836. gadda apgohdinati tilkuschi, un prohti ar tahm gohda-sihmehm no N° 251251 lihds N° 269036, taggad pеeschkirti teem, kas pensiju dabbu, ar taudu noteikshchanu, fa winneem no Janvar mehnescha f. g. esfahkoht tahta pensija jadabbi, pehz ta mehra, fa nu tas pensijas leelums faktiht ar winnu gadskahrtigu lohni, ko pa sawu deenesta laiku dabbujuschi. Tad nu Widsemes gubernijas waldischana usaizina peeminetus karravihrus, sawas lubgshanas us prasta papihra sarastitas lihds ar peeliktu astarvakas-ukusu eesfuhitiht ordenu nodalkai un tai turflaht arri usdoht sawu

dsihwoqli un to kreisrentereju, no kurras winni scho winneem peenahldamu pensiju wehlahs sanemt.

(Widj. gubernator, avis. N° 68.)

— Widsemes landags effohrt nospreebis, to lihdschinnigu peepalihdsibu no 4000 rubleem Baltifstai politechniskai skohlai arri us preefschu doht. Tad wehl tahm skohlahm Birkenruhe pee Behsim un Willende dohfschoht arri wehl, ta lihds schim, latrai 2000 rublus un atveblejis 500 rublus tehreht il gaddus Widsemes lauschu-skohlas bubschanai par labbu, prohti: preefsch Walkas kesteru-skohlas un preefsch Walkas pagastu-skohlotaju seminar paleelinaschanas un preefsch lahda skohlotaju-seminara dibbinaschanas Widsemes-Iggauu daffa.

— Widsemes gubernators Rihgas polizeimesteram, majohram Plato, us winna lubgshchanu patahvis, weffelibaas deht 28 deenas kemmeres bahde usturretees. Winna weetu pa to laiku ispildihs pristaws, koll. ass. Krampff.

— Kad Pleskawas un Witebskas gubernijas jaw leefas-fehrga pee lohpeem parahdijusehs, tad Widsemes gubernijas waldischanas ahristu nodalka wijsfahm polizejas teesahm pawehleju, lohpu ihpaschneekeem peekohdinaht lai schee, ja winnu lohpi safirgst, to zeeshi eevehro un tuhlit, kad leefas-fehrgu noproht, lohpu valteru palihgu melle un peederiaghm polizejas teesahm bes kaweschanas par to sianu dohd, ka schihs wissu tuhlit warretu wehrä nemt, lohpu sprahgshchanu nowehrist. (Gub. avis.)

— Winnu zettortdeenu pee walkara noli ja Rihga aplam stipris leetus, ta fa zetti un daschi tilti israuti. Peeltdeen lija wissu garru deenu. Osirdam

arri no semmehm, ka seena gubbas leetus deht ar firgeom no pławahm teekoht us massu westas.

No Kronstättes. 16. Juni Keiseriska Augstiba Leelfirstene Krohnamantineeze ar saweem behr-neem no schejenes isreisodama aisbrauza us Kopen-hageni.

No Tschernigawas. Klinzi meestâ 23. Mai zaur dampfatla sprahgschanu kohpmanna Tscherkaski tuhku fabrikki trihs tahschu augsts muhra nams lihds ar klahrt peebuhwetu weenu tahschu muhra ehku lihds pamattam nophstti. Dauds strahdneeku tur-tlahrt dsihwibu pasaudejuschi un eewainoti tikkusch. Pirmâ strahwâ til ween 6 mirruschi un 5 stipri draggati is druppeem iswilkti, bet labba daska strahd-neeku wehl teek pamisti.

Ahrsemmes sunnas.

No Wahzsemmees. Kahds islaists waldischana-s parwehls nosafka, ka Jesuiteem wairs naw brihw Wahzsemme ne kur par skohlotajeem buht. — Til patt ahtri, ka tas jaunajs Jesuitu likkums no beedribas rahtes peenemts un no keisera pasauts tizzis, til patt ahtri arri jaw preelsch-likkumi no ihpaschas us to eezeltas kommissiones isnahkuschi, ka scho likkumi isdarriht. Aisleegschoht Jesuiteem wissas darboschanahs basnizas un skohlas leetâs, ta patt arri missiones barrischanas. Beedribas rahtei peekriht ta pahraudsishana par wissu likkuma peepildishana, furrai par katri isdarrijumu no semmes waldischana-hm — furrahrt ta isdarriischana peekriht — sunnas janofuhta. Scho ihpaschs peenahlums irr, Jesuitu ordina beedreem zittu dsihwolli eerahdoht wehroht arri scho wehleschanahs, kad teem til ne-ekahrojabs tahdas weetas dsihwolleem wehletees, furras teem jaw wissai aisleegtas. — Gan nu zerre, ka wissi eemesli buhschoht ar scho likkumu pee mal-las noruhmeti, kas walstibas meeram un selschanai zellâ mettahs, bet wehl daschs gads aisees, daschs karschs buhs jakarro un dauds darba wehl buhs waijadigs, kamehr pilnigs augku laiks alnahs; to tizz paschi tee, kas scha likkuma deht runnas deenâ wisswairak nophlejabs.

— Wahzu walsts leisers Wissums ^{13/25} Juni us Emfes bahdi aisbrauzis, no turrenes winsch arri brauf-schoht us Gasteini; arri walsts kanzleeris, firsis Bis-marks, jaw wairak neddelas dsihwo sawâ muischâ Warzin.

— Westfahle kahnraltuwes strahdneeki, — dohma lihds kahdeem 25,000 — no darba atstahjuschees; zitti no scheem, kas prett saweem wehl strahdada-meem beedreem drauda-wahrdus isrunnajuschi, ap-zeetinati tikkusch. — Effene daudst jaw atkal sah-koht pee darba eet. Dohma, ka scho kauschu prahs fleppeni samussinahs no Jesuiteem, bet to scheem taikni newarroht peerahdiht. Israhbijees to mehr es-foht, ka tee leelakee pterkschki strahdneeku starpâ pee-verroht pee Kattoku beedribahm un ka pee winneem laizigas dohmas meera dohmas nejauzoht. Ihfi

sakkohrt, kad Kattoku kauschu pulku no ta kaut ka grunitgi warretu pahrliezinaht, zif leela starpiba irr starp winnu basnizas aissahwetajeem un starp pa-schas basnizas un ka wiss, kas prett Jesuiteem patlabban noteekahs, ne mas naw prett Kattokeem, tad wiss karschs un nemeers drihs buhtu gallâ, bet til labb Wahzu. ka zittu semju Kattoku eedsishwo-taji gaddu simteneem paradduschi, allâ wihsê tam prahtam padohtees, kas no Rohmas pusses nahldams leela zeena un warrâ pee winneem stahweja un kas teem ne til ween palizzis par tizzibas leetu, bet par winnu firds juschamu. Tadeht laikam gan wehl dauds puhlina Wahzsemmei atlifsees, dauds raises un grohsishanas, dauds karschs un zihnischa-nahs, kamehr Jesuitu fleppenas un skahdigas rih-koschanahs un darboschanahs ar wissu fakni spehf israweht.

No Schweizijas. Gense strahdama schikhreju-teesa Alabamas strihdes deht tak wehl naw pilnigt gallâ tikkuse. Kaut gan schi leeta atkal pawilzinata, to mehr paschi tee teefas lohzelki zerroht, ka strihds nemshoht labbu gallu. Noprasdam i ka winneem wehl ilgalu laiku Gense buhs japaleek, tee ta arri eeriktejotees un daschi, p. p. Amerikaneeschi noreiso-juschi us Parissi, sawas tur buhdamas famihlijas gribbedami us Genji west.

No Franzijas. Franzija atkal pahrdishwojuse raibas deenas, kas winnas liktenu gandrihs atkal warretu grohsicht. Par isskaidroschanu papreekschu jastahsta, ka tautas sapulze schkirrahs diwâs leelâs daffâs: weena, kas peekriht brihwassstei (jeb republikai), ohtra pa labbai rohkai, kas keisera walstei peekriht (konserwatiwi). Pehdejee nu atkal schkirrats wairak daffâs, tannâ atrohdahs legitimistu, Orleanistu un Bonapartistu. No schihs bij israudsiti weetneeki, kas pee Tjehra tikkâ suhtiti, winnam preekschâ lilt jeb ohtreem waherdeem sakkoht preelschâ mest, ka wunsch par dauds leels republikas draugs un aissahwetajs. Tjehrs suhtiteem weetneekem struppi isskaidroja, ka taggad tikkai republika ween warroht buht ta weeniga waldischana, no furas Frauiziat labklaahschana zerrejama; to jaw redsoht skaidri no ta, ka schee keisera waldischana kahrodami, paschi sawâ starpâ ne-essoht weenprahtigi. Ta tad jasafka, ka schai deputazijai ne kas netikka, ka launs ween, jo Tjehra politika ween taggad walda par Franziju un winna gribba allasch noteek, kaut wai ministeri jeb tautas weetneeki tam pretti stah-wetu. Ta arri irr ar to jaunu karra-wihru likkumu, kur winna prahs un padohms ween wisswairak peepildihts tizzis. — Ministeri atlaishchanu no am-mata luhguschees, laikam errodamees par minne-tas deputazijas fohti, bet tak atkal ammatâ palik-kusch, bes ween de Lars, ministers par wissahm walsts buhwehm.

— ^{18/30} Juni Versalje parakstihits tizzis tas lihg-schanas rafsts par to Wahzsemmei wehl makfajamu

karra-skahdes atlihdsina schanu. Effoht Tjehra grib-
beschana pa leelakai dattai wiinam pa praham no-
tikuse un ta salihgschana preesch Franzijas ittin
labba.

No Englandes. Bik aplam dauds baggatu
lauschu Englaudē mirst un tadeht sinnams arri dīshwo,
warr dauds mas no ta atsfahrst, ka pagahjuschā
gaddā ne masak fā 1,989,318 mahrz. sterlinu froh-
nim eenahzis stempel-papihru nauda par mirruschu
testamentehm. Tē klahrt nu wehl ja-apkerr tas, ka
tur par mirruschu kustamu mantibu ween nodoh-
schanas teek mafatas un arri wehl tas, ka man-
tineeku paschu usdohschana par mirruschu atstahtu
mantu wehtibū gan ik reis wis nefakrittihs kohpā
ar pilnigu taifnibu.

No Londones. Tas leelakais pulstens pāsaule
effoht Londonē pee parlamentees namma. Winna
tscheträhm zibparu tahpelehm irr 22 pehdas zaurmehr.
Katrā puiss minute winna minitu-rahditaja gals gan-
drīhs 7 zellus pakustahs us preesch. Pulstens eetoht
8½ deenas, bet fittoht tikkai 7½ deenas, un preesch
pulstenu uswillshanas waijagoht 2 stundu laika. Pen-
delis (perpendikels) effoht 15 pehdas garschs, ratti
no tschuggona un stundas pulstens (swans) 8 peh-
das augsts un 9 pehdas zaurmehrā. Ahmurs ween
sverroht pahral par 400 ₣.

No Italijas. Rohmā $\frac{4}{16}$ Juni pahwests
Pius IX. svehtijis diwas deenas gadda-swehltus, kur
26 gaddi palikuschī, kamehr winschawu ammatu walda.
Tik ilgu laiku lihds schim wehl ne weens pahwests
ne-effoht waldijis un effoht us scho deenu fanah-
uschī bijuschī pāsaut dauds pahwesta zeenitaji no
eelsch- un ahrsemmehm, fā: 6000 Neemer, suhtiti
no 30 Italeeschu draudsehm un Kattolu kommite-
jas weetneeki no Neines Brühscheem, no Schweizes,
Għstreikijas, Belgijas, Franzijas, Englandes, Iħru-
semmes, Spanijas, Seemeta- un Deenwiddus-Alme-
rikas. Laines wehleschanas runnu no kahda firsta
(Chigi) noklausijis, pahwests atbildeja tahdeem wahr-
deem: „Leela apmeerinaschana ta' mannim irr, re-
dseht, ka Kattolu laudim tagħad noteckahs tas, kas
zitt'reis teem gaddijahs, kas few par Deewa laudim
nofan Zahs. Schee laudis apnikka preesteru wal-
schana un pagehreja walischana ar zepteri un frohni,
tomehr teem drihs bij eemeslis rohkā, kadeht tee par
scho mainishchanu ilgaki newarreja preezatees. Es-
taħlaq nerunnaschū: lai tik lassa, ko Rekabeäma pa-
dohmneeki pehz Salamana nahwes fazzija, tad-
nomannihs to starpibu starp weenu walischana un
ohtru, nomannihs, ka padohmneekem lehnaku juhgu
zerredameem, israhdiyahs, ka pehdejajs prett pirmo
bij dauds bahrgaks ic.“ Ilgi runnads pahwests
ta' apkus, ka brihtinu bij meerā jipaleel. Lai gan
tam daschadu goħdu ta' deenā parahdi, tomehr
winsch — fā pats isrunnajis — nejuttees wis garrā
pazelts un firdi ajsnemts schahs taħdas, deenas
fwinneħschana.

— Irr sinnams tizzis, ka pahwests, sem Jesuitu
warras padewees, ihpaschas noteiħschanas islaidis,
fā lai pehz wiina nahwes wiina weetneeku zeffoht.
Warr nu gan dohmeht, kahdā garrā taħda zefħschana
notiks, ja wiina prahs tiks isdarriħts un ja tam
prettineeli nebuhtu, kas to spehji pahrgrohsit! Wins-
ħas wiina runnas, kas pehdejā laikā noturretas, ir
ihpaschs raksts, ko winsch Antonellim laidis, peerahda
gaifchi, ka wiina mehrki is allasch irr tas, wiffu is-
puttinaht, kas no Italijas jeb Wahzu walts pusses
notizzis un isdarriħts prett pahwesta un pawehstneeku
leefas un pahrlieefas wallas un warras un kas
wehl preeschdeenās notiks — un riħdiżt scho walstu
pawalstneekus lihds ar zittahm walischanaħm us
prettosħanohs. Tas wiffi tak pee apdohmigaleem
kardinateem arri ne ka nelihdsi, jo ir schee no tam ne
kahdu laħga gallu neżzerre fagaidit nedspreesch basnizas,
nedspreesch pahwestneekem paschein.

No Spanijas. Jaunajis ministeru presidents
Ruiz Borilla fawu ammata swerrestibū noswehrejjis
un nu bijuscheem ministereem draudsigas awies
scheħlojotees par taħm bresmāh, kas pawalstneeku
briħwibai stahschotees zettā. Wezzi ministeri tikkai
3 neddelas laiku fawaldijuschi un jaunai ministeri-
jai jaw dauds padewibas għarħmatas no walissrah-
teem un zittahm semmes eeriltehm nodohħas. Win-
nas pirmajis fohlis buhschoht tas, atħażdinaħt toħs
teefas fungus, kas pee balsöfħanahim aplambus
darrijušchi. Ar ween kahdas partijs awies pa-
geħroht basnizas fċlkirschana no laizgas walischana,
swehrinato teefas aktal taupigu walischana un
briħwmilitħu pawairoħschana zaur peepildinashanu.

No Portugalles. Arri tur Jesuitu deħt sa-
ħoħt zellatees. Oporto pilsseħta leela lauschu fa-
pulze biju, kur apspeeedumi noturret iż-żikkur prett
Jesuiteem un kur walischana tikkuf uzażinata,
winna warrai reis gallu darriħt. Prett għarriġem
ordeneem un beedribahm tur jaw liħdi schim pastah-
woħt bahrgaki likkumi, fā dasħas zittas semmés.
Ta' tur arri tikkai kahdeem retteem aħrsemmes or-
dena nammeem — fā Englantes un Iħrusemmes —
ween laujoħt nomees, zitti effoht wiffai isniħisti
jeb zaur to isniħħschoħt, ka aisleegts, jaunus beedrus
us-nent.

No Rumenijs. Taħs Schihħu waijash-
nas deħt għibboħt fasaukt ihpaschu Ħiropas kon-
ferenzi, us ko Englande pirmo padohmu dewu. Winna
fawwem weħstnekeem Konstantinopole us to
jaw aislaħu ppreeschħrafstus, jo ar Turzijas wal-
ischana ta' leetā wiffu pirma apspeeschana ja-eefahl.

No Amerikas. Kansā kahds gudrineels, kas
ar drehbejm andeleja, sagħidroja taħdu stikkli, zaur
ko winsch iħsxa laikā par turrigu wiħru palikka.
Winsch uškahra us fawas bokkes durrim schilli ar
taħdu wirraffstu: „Oschon Schmit, drehbju-prezzes
kohpmans, kam prezżeht kahrojħas.“ Prezzukahrigu
wiffur papilnam un arri tē to netruħka. Kohdus

mehneschus Schmits andeleja ittin brangi un bij ihsā laikā wissu sawu prezzes-krahjumu pahrdewis. Ar kahdeem 20,000 dollareem pēnas makkā gu-drineeks nu reisoja tahlak; bet us kurren? — us walkara püssi pee sawas feewinas, jo — wiisch jaw fenn bij apprezzeejes.

No Neifuntlantes breesmiga finna pa telegrahu atnahkuse. Rohnu (Robben) medditejeem us juhru ledhus starpa meddibameem usbrukkuse stipra wehtra, kas, kā dsirdoht, pawissam kahdus 40 kug-gus, kurnu pullā arri 4 dampfuggi bijuschi, wissai sadraggajuse. Zaur zaurim satram luggim bijuschi 100 wihi wirsū, un rāhdotees, ka no wisseem 4000 galwahm, tikkai 175 ween sawu dsihwibū isglah-buschi. Leelaka datta no scheem nelaimigeem effohf famihlijas astahjuſe, kurrähm wehl gahdneeks waijadsigs bijis. Kuggi wissu spehku fanemdami puhleufchees no seemeta-rihta pusses nahkuschas wehtras glahb-tees, bet schurp un turp mehtati few paschi zits zittu apghafuschees. Weens no kuggeem no kahda milsena wilni ustreelts us ledhus-kalna un ar breesmigu rihibeenu uskrittis us ohtru kuggi, kas kalna appalschā stahwejis, zaur lo pehdejajs flaidri us diwahm daffahm pahrschkelets tizzis. Bilwei fa-speesti tā, ka us weetas mirruschi un no wisseem 98 tikkai 15 pee salaustabm spahrehm peckehufchees un no zitta kugga usnaemti, sawu dsihwibū spehju-schi glahbt. Schis wehl netikka kraftu aissneedis, kad arri winnam gals peenahza un til lo wehl zil-wei siawu dsihwibū spehja paglahbt.

Jaunakabs finnas.

No Wehterburgas. 29. Juni tikkhoht atklahtis Pawlowstā Leisera Pahwila peemianas-stabs.

No Berlines finna pa telegrahu, ka Rastattes zeetumu no-ahrdishoht. Generals Trochibī issahschotess Frantschu tautas-fapulzes.

No Nujorkas. Schē walda tahds leels karstums, ka weenā deenā 50 zilwei mirruschi ais faules starru duh-reeneem (Sonnenstich).

No Dohbeles, Kursemme. 17., 18. un 19. Juni tur tais wezzōs pils-muhrōs ta mahju lohpu un putnu israhdischana noturreta tikkuse. Laiks bijis ittin labs un leezina tee, kas issahdischana redsejuschi, ka wiss labbi un jauki isdeweess. Is kataloga redsams, ka pawissam 142 leetas us israhdischana bijuschas sawestas. 9 dabbujuschi pirmo, 10 ohtru un 5 trescho gehda-algu.

Druzin par teesas-buhschani un ammata-wihru lohnehm.

Teefataji jeb teesneeki — kā wezzakee ralsti leezina — jaw agru agrejōs laikōs pafaulei bijuschi un tohti waijadfigi bijuschi; taggad tee pafaulei warbuht wehl wairak waijadfigi. Lihds ar to laiku, kur winni pa-faules eedsihwotajeem waijadfigaki palissa, winni ammata gaitas us fahrtahm tikkla schirkas, lai winni sawas darrischanas labbali, flaidraki jeb weissaki warretu rihibotees. Starp satras fahrtas teesu irr leela starpiba pehz sawas dabbas un buhschanas, kā arri pehz sawahm rohbeschahm, eeksch kurrähm ta ween drihbst darbotees. Kad tomehr kahda teesa — tees-

neeku nesinnaschanas jeb stuhrgalvibas deht — ar labbu apsinu jeb netihscham tahdu leetu nehmuse preefschā, kas pehz teesajamas jeb isdarramas leetas dabbas un pehz likumu noteifschahanam winnai ne-peekritta, tad wissa winnas darboschana, winnas nosazzischanas jeb nospreedumi taī leetā irr negeldigi un nepeederrigi (Nullität) un no tahs teesas atmet-tami, sem kuras pahrraudsifschanas un warras ta stahw un kurrāi ta irr padolta, kaut arri tā buhtu notizzis, ka patte ta ismekleschana ittin riktigi un tas spreedums arri ismekleschanai peepassehts un zittadi gluschi taisni buhtu nospreests bijis. Teefaschanas-teesas, polizejas-teesas un waldischanas-teesas nedrihbst ne weena ohrai pahr fleegfni kahpt, kur likums ihpaschās ne-uskawejamās waijadibās to naw pahawis jeb kur weena ohtru — ja waijadibā tahya israhdijshehs — ar rakstu papreksch naw usaizinajuse us kahdas palihdsibas pasneegschau. Kā nu wissās zittās leetās, tā arri teesas buhschana jauni laiki atradda neriktibas, neskaidribas un neder-ribas, kas sawā laikā gan tikkla turreti nn atshti par gauschi riktigahm, flaidrahm un derrigahm, bet ko nahlamas pa-audses ar us preefschu eedamu laika-fohli ar ween jo wairak atskahrtu par pahrgrohsamahm atmettamahm jeb labbojamahm un tā likumu de-weji arri ar ween jaunus likkumus islaisdami wezzohs grohsija, atmetta jeb labboja, kur un kā tas katrā laikā tik bij derrigs un isdarrams. Tā gah-jis un wehl eet wissās walstibās un ar ween wehl arri us scha lauka atlits deesgan darba un puhsini teem, kas likkumus faraksta un teesas finnaschanas studeere 'un wissu sawu muhschu ar teesas-buhschau nodarbojabs. Widsemmes eedsihwotaji, kamehr ta brihw-tauschu kahrtā, kaut gan tas wehl naw ne pilns pa-audses wezzums, jaw trihs lahgi dabbujuse jaunus likkumus, kas ar ween pa starpahm tikkuschi grohsiti un pahrtaisiti no likumu eweschanas kum-missijas ar Augstas Waldischanas finna un apstip-rinaschanu zaur islaistahm patentehm, kas — zitt-reis katrai basnizdraudsei pa weenai lappai, bet — taggad katrai muischai teek peestelsetas. Osintos laikōs semneeku fahrtai bij leelakais likkums un par wissahm leetahm wairak wehrā nemmama „waklu-grahmata,” kas tik semneeku klausibas un dohfschanas nolikka ar mehru wai bes mehra un — leelkungu paschu schehligs prahs, jeb riktigaki falkoht pehdi-gais ween, appalsch kurra semneeks zaur waklu-grah-matu bij nolikts, jo kā gan zittadi to warretu us-nemt un saprast? kad — kā rakstitajs pats wezzā Sellermuischas waklu-grahmata atradda — tahdu weetu tur dabbu laffih:

„7. Mitt führen gehen Sie auf, wann etwas zu versühren ist, Sie haben hierin keine gewisse ordnung, sondern gehen nach ihrem Ver mögen, wer stark von Anspann ist, wird stärker als der schwä-cher getrieben.“ ic. ic.

„Taziret auf 2^{1/2}, Haacken.

Riga
Deconomie Comtoir
d. 1. Marti 1776.

In fidem copiae
Godofr. v. Lincke
L. Rath u. Decon. Cammerier."

Scha laika walku-grahmatahm pehz mannas praschanas zitta mehrka ne mai newarr buht, ka lait semmes leelumu un semmes wehrtibu pehz mehrneeka sinnaschanas noswerty eeleek un is winnas redsams buhtu, zil wissai muischai un zil latrai semneeku mahjai par fewi klasas dohshanas aprekhinajamas. Un leelahs muischas arku wehrtibas to mehr wehl pee saweem semmes dohshanas aprekhinumeeem teek pa wezzam aprekhinatas.

Wissu jaunakee un jo wairak pahrrunnajamee lilkumi, kas preefsch muhsu Baltijas gubernijahm dohti, buhtu tee 19. Februar 1866. Wissaugstaki apstiprinati un no 1. Oktober 1866. lihds 1. Januar 1867. us 6 prohwes-gaddeem ewesti pagasta-lilkumi, kurri no ta laika general-gubernatora eelschigu leetu ministeram tifka preefschä lichti pehz tam, kad Augsts Keisers pats general-governator leelkungu pee scha ammata usfahschanas us to bij aishabdjis, ka starp zittahm leetahm effoh waijadis, muhsu semneeka kahrtu pagasta-buhshana us paschas kahjahm stahdinaht. Schee lilkumi sinnams tikkai aishnemm semneeka pagasta-waldischana un pagasta-polizeju un schirr tahs no muischas-waldischanas un-polizejas, tikkai polizejas- un kahdas zittas trijas leetas, kur augsta krohna labbums wehrä jaleet, tee usdohd muischas polizejai pahraudschanu par pagasta wezzaku un preefschneeku ammata waldischanas dorbeem, bet schinni paschä gadda tee arr paheds sawu pehdigo prohwes-gaddu un peedsihwohs pilnigu apstiprinaschanu ar wissahm tahn pahrtaij-tahn punktehm, kas pa to prohwes laiku gaddi-schabs. Drihs tad nu to tee, kas dsihwohs, arri peedsihwohs, bet wehlejami un labbi arr buhtu, kad kahds par teen 6 gaddu pahraudijumeem arri muhsu laikrafstös ko pahrrunnatu un ko labbu padohmotu.

—r.

(Us preefschu brigums.)

Blehdiba few paschai rihtes gressch.

Laffitajam buhs jaw gan sinnams, ka Kursemme itt beeschi schad un tad tirgi tohp noturretti, un ta patt arri buhs sinnams, ka tajos pa leelakai daskai tik ar lohpu-prezzi tohp tirgohts; bet ko tur daschs tirdsneeks tahn tigü buhdams peedsihwo, to gan ne ik katis sinnahs, tadeht luhsu laffitajus, par launu nenemt, ka eedrohshinajohs, sché kahdas wahrdus is weena wihra tigus peedsihwojuma usrafshtiht.

Pagahjuschä ruddeni August mehnest bij L. pilsfehtinā lohpu tigus. Sinnams lohpu tigü arri lohpu kuptschu irr waijadisi, tadeht gan Schihdu, gan kristitu kuptschu pa dufscheem tur lohpa farohdahs. Starp pehdigeem arri kahds Rihgas pilsfehtas kuptschis bij skaitams, kas jaw to walkaru preefsch tigus-veenas L. pilsfehtinā eebrauga un pee pasihstama schenkerla naktimahju nehma. Walkara kuptschis ar schenkeri pee tehjasgalda sebbedams iswelt sawu portmanneju (ahdas naudas-malku) ar 400 rubt. f. papihra naudā un

eedohd ohtram — ka jaw laikam labbam pasihstam — to pa nakti paglabbaht, jo til dauds nau-das nakti guskoht few klahrt paturreht, nebij kuptscham deesgan drohschibas. Ohtrā rihta, kad kuptschis peezeblees un brohlastu paturrejis us tirgu gribb dohtees un schenkerim sawu naudu atprassa, tad schis nespeli deesgan kruftotees un brihnotees par to, ka draugs schim naudu prasshoht, kur schis tak no ne kahdas naudas nesinnoht. Kuptschis tahnus wahrdus no schenkerla muttes dsirbedams eesahlumā pasmeijahs un schkeet tohs tikkai johkus effam; bet kad pehz wehl pahri reises wisch to pee atdohschanas flubbina un ar weenu tohs paschus baufschlus par atbildi dabbu, tad sinnams kuptscham sirds sahl ruhgt un bahrgi wahrdi us schenkeri spreghaht. Bet tas wiss til patt ne ko nelihds! Schis til fmeijahs ween, kuptscham sawus baltus sohbus rahdidams un teiz, ka kuptschis pagahjuschä nakti gauschi breef-migi buhschoht murgojis, ka til ilgi pehz peezelschanas wehl pee skaidras sapraschanas newarohrt tift. Ta tad nu kuptschis ar wallejahm azzim sawu naudu ka pasihstama un drauga rohla dohdam, blehscha rohla bij nodewis. Gan wisch wehl tikkai tikkam isdohmajahs, us kahdu wihsj jel no ta blehscha naggeem sawu naudu wehl warretu atdabbuht, bet ne kahda derriga padohma ne-atradda. Ka wisch to naudu schenkerim us paglabbaschanu nodewis, to tatschu ne weens zilweks nebij redsejis un tadeht stipraka ahridschanas un plahschanas arri tihri weltaiga leeta buhta bijuse. Beidsoht wisch apnehmehs wehl kahdas pahri wahrdus luhschanas wihsj schenkerim preefschä licht; bet — arri tohs tas besgohdis ka tukschu pasafku sanehma, par ko tam pehz, ka to wehla dsihdesim, itt smaggi waijadseja aismalscht.

Kuptschim nu ne kas wairak ne-atliffa darrams, ka wahgs sehstees un ar skahbu waigu us mahjahn dohtees. Bet woi tad nu tahn wilitiga, beskauniga laupischana bes kahdas atmaksas palikta? Ne, ne! — Balifikim wehl pee muhsu aplaupita kuptschu un dsihdesim, ka tam turpmak isdeweess.

Us mahjahn braukdams wisch zellä fastohp kahdu jaw fenn gaddu pasihstamu Schihdu, kas arri patlabban us L. pilsfehtinas tirgu dohdahts. Schihds kuptschu us mahjahn braukdamu un tahn fa-ihgu-schu redsedams, nedohd tam meera, kamehr tas wissu sawu schi rihta peedsihwojumu schim isstahsta, prohti, ka schenkeris us nekauniga wihsj scho aplaupijis.

„Klauses, mihihs drauges,“ ta Schihds sawu bahrdinu brauzidams kuptschu usrunnaja, „es dohse terim tahnhe padohme, kas buhs weene labbe padohme. Kad tu eks tahnhe padohmem strahdase, tad tu ne ween farve zetre simte rubles atdabbuse, bet wehl tahnhe blehde patte labbe ispluzzense. Bet ne-aismirste, ka mehs Sihdes ne kahdes darbes eks pasau-lem bes labbe rebbe netaisem. Woi gribbe pufse no ta naude, ko no ta karmanzike par zetre simte ruble wairak isplehssise manneem atdewet?“

„Ar preeku un pateizibu!“ tà kuptschis issauza. „Bet Deew̄s ween sinn, woi tas wairs buhs eespehjams! jo kas wilkam rihkli, tas jaw arri wehderā.“

„E, kahdes tu musfes!“ tà Schihds peisakas ais ausim aissbahsdams ahtri issauza. „Usklause un pature manne padohme“ —

Lassitaji nekaunosees, fa Schihds toreis kuptscham sawu padohmu dohdams gauschi kluski runnajis, bishdamees, fa schenkeris nedabbu jaw epreefsch to finnaht, — tahdā wihsē tad winna padohms warretu par neeku palift. Schihds kuptscham sawu padohmu isteizis, aissbrauza us L. pilsschtaas tirgu un pehdigajs atkal us sawahm mahjam Rihgas pilsschta.

Nalohschā mehnest, prohti September, bij atkal minnetā pilsschtaa tirgus. Muhsu kuptschis, kam bes teem 400 r.f., ko wilstigajs schenkeris nolaupija, wehl labs naudas wehrdinsch mahja bij palizzis, aissbrauza atkal us tirgu. Walkara laikā tur nofliwes, eebrauza atkal pee wezza drauga, prohti pee schenkeri pa nakti pahrgusleht. Wissu pagahjuschu taumumu ne ar wahrdinu ne-aissnemdam, winsch palifka schenkerim atkal itt ahtri fa wezzu wezzajis draugs. Pee tehjas-galda sehschoht, kuptschis pasneedja atkal schenkerim masku ar 800 rub. f. us paglabbaschanu, bet tik us zittadu wihsē fa pagahjuschā reise, prohti preefsch 4 leezineeku azzim, kurri gan tik eebraukuschi tirdsineeku, to mehr tik labb kuptscham, fa arri schenkerim labbi pasihstami un skaidri sinnami laudis bija.

Ohtā rihtā, tad kuptschis preefschahs un brohlastu paturra, tad ne-isnemm wis tuhlin to naudu, jeb schu schenkeris winnam to dahwaht dahwa, bet dohdahs pa preefschu us tirgu apfattitees. Pebz pahri stundahm winsch atskreij elsdams, puhsdams un luhds schenkeri, lat irr tik labs un isdohd to naudu; winnam effoht isdeweess itt brangus lohpus par puflidhs lehtu zennu falihgt un kurri tuhlin ar skaidru naudu effoht aismaffajami.

Schenkeris negribb wis tuhlit to naudu isdoht, tadeht fa ne-effoht tee klahrbijuschi leezineeki pee rohkas. Bet kuptschis nu nemmahs tam isskaidroht, fa schim tahs naudas gauschi ahtri waijagoht un tohs leezineekus tik drihs lohpā sadabbiht ne mas ne-effoht eespehjams. Bes tam tee leezineeki jaw tik winna pascha, prohti kuptschha drohshibas deht, bijuschi waijadsgigi, un tad winsch, prohti schenkeris, taggad to naudu bes teem leezineekem schim atdohdoht, tad jaw to pa wissam schē klahrt newaijagoht.

Schenkeris, kam gan blehdiba, bet ne wis gudriba galwā atraddahs, kuptschha isskaidroschanu dsirdejis, itt pilnigi tat pefkritta un tam tohs 800 rubt. f. bes leezineeku klahrbuhshanu tuhlit atdewa.

Stundu wehlak nahk kuptschis sawus 4 leezineekus few lihds wesdams pa durrihm eefschā un luhds schenkerim sawus 800 rubt. Schis nu gan teiz un dcwojahs, fa preefsch stundas laika jaw to naudu

bes leezineeku klahrbuhshanu kuptscham effoht atdewis; bet kas to tizzeja? Wai tee leezineeki winna wahrdeem warreja tizzeht? Newarreja wis! Tadeht newarreja, fa kuptschis pee saweem wahrdeem pa-lifka, prohti, fa winsch to naudu wehl ne-effoht wis fanehmis. Sweedru lahpes no peeres flauzidams un sawu pagahjuschā mehnest isdarritu blehdibū atgahdamees, schenkeris 800 rubt. f. par ohtru reist kuptscham preefschā noskaitija.

Tà tad nu kuptschis atdabbiha sawus pagahjuschā reise laupitus 400 r. f., un no teem ohtreem 400 r., kurri fa ta blehscha strahpes-nauda usflat-tami, dabbija Schihds — faut gan tik pufi bij pagehrejis — 300 rub. Tà nu blehdiba blehdibai bij kafsu laususe, un schenkeris arri tik drihs wairs ne-eedrohschinasees, kahdu tikai us paglabbaschanu eedohtu mantu ar wilstigu warru few pefawinaht.

A. Sp. r. a.

Johku-taisitaji jeb pils-nerras.

Agrakōs laikōs bij augstmanneem tahds eeraddums, tahdus zilwekus turreht, kas pratta daschadus, patt gauschi labbus johkus taisiht. Tahdeem johku taisitajeem tikfa uswehlehts, arri weesibās johkus dsicht un pascheem augstmanneem pretti runnaht. — Sennams, fa agrakōs laikōs semmes waldineeki arri us to mas dsinnahs, sawu appaßschneeku fuhsibas un luhschanas klausicht; tur pretti tee wairak pawad-dija sawu laiku ar johku taisitajeem jeb arri zittadahm lustehm. Dauds reisahm tas gaddijahs, fa tahdi johku-taisitaji arri pratta, daschus luhtrus waldineekus usskubbinah, sawu appaßschneeku paghreschanas un waijadibas paklausicht, ko zits ne weens ne-usdrihsstejahs darricht.

Kahda waldneeka fahlstraufs, ko us galda leek pee ehshanas, stahweja us augstu plauktu nolikts; sohbugals to nehma un nolifka semmak. Kad nu waldneeks prassija, kadeht schis tà darroht? tad sohbugals atbildeja: Tadeht fa appaßschneeki schehlojahs, fa fahls par augstu stahwoht. — Waldneeks pratta, kas jadarra, un fahls tikfa lehtaks atlaists, kam par leeku leela tulle bij uslikta. — Daschi waldneeki, kas ar slieteem padohma dewejeem eelaidsahs, appaßschneeleem dauds gruhtibas darrija un labbus padohma dewejes nepeenehma, tahdam mahzeja arr tahdi sohbgalli palihdseht, labbakōs eeraddumōs tik, un scheem daudsreij arr bij lecia taisniba. — Franzschu kehnisch Franzis I. spreeda ar saweem generateem, fa un pa kurru zekku us Italiju buhschoht eet, un daschs lishkedams jaw kehninam preefschilaika wehleja laimes un likka preefschā, kahdā wihsē eenaidneeks buhtu labbaki uswarrams un pa kurreem zetteem farra-pulsi weddami. — Kehnina sohbugals Brusquet (Brisle) to dsirdejams issauza: Augsts waldneeks! Jums irr slikti padohma-deweji, wissi gan spreesch, fa buhs us Italiju eet, bet ne weens pahr to: tad, un fa atpakkat nahksat. — Sohbu-

gallam bij taisniba, jo Franzis tas I. tappa pee Pawias sawangohts. — Wahzu keisera Kahrla ta V. sohbugals Zapata bij arri leels johku-taifitajs. Kahdā deenā, kad keisers bij Zapata islammajis, sazija keisers us saweem appaltschneekem: gan redesfat, fā Zapata mahzebs man to drihs atlihdsinahst. — Zapata atbildeja: ne tik ahtri zeenigs waldneeks, jo es tahdeem tik drihs ne-atlihdsinajus, kas kuhtri irr zitteem pee ismalkaschanas. — Keisers bij ne ween daudseem appaltschneekem, bet arri Zapata ar lohni parradā, fo schis tuhbal Zapata ismalkaja. — Englandes kehnineene Elisabete tiffa sawas palaidnigas dsihwoschanas dehst no winnas sohbugalla issmeeta, par fo kehnineene sadusmojabs un lilla aisdöfht sohbugallu. — Pehz kahda laika lilla kehnineene scho atpakkat fault un pee pirmahs fatlischchanas ta to usrunnaja: „Nu Dschehms, fargees, us preefschu par nederrigahm leetahm runnaht!“ — Dschehms pallannidamees atbildeja: „Es ne kad wairs tik nelahtigs nebuhschu, pahr tahdahm leetahm runnaht, pahr kurrahm wissā Londonē laudis runna.“

J. Stockmann.

„Berribas“ beedriba.

Schi jaun-eezelta beedriba, surras mehrkis irr, strahdneelem palihdsibu un paglabbaschanas naidu fneegt, no zeenigas Rihgas rahts 17. Merz f. g. ar N 1813 sawu beedribas lilkumu apstiprinachonu panahlupe un sawus pir-mohs gadda svehtkus jaw noswinnejuse saltumōs 5. Juni f. g. Beedribas preefschneeks runnu noturreja, peeminnedams fo Latweeschu tauta jaw panahlupe zaur ne-apnikuschi tautas draugu puuhlinu un kas wehl buhs panahkams, kad til patte tauta tikkuschi pastahwehs weenprahibā un brahlibā. Scho runnu paftneedsam schē arri M. w. lassitajeem: „Bseenigi beedri un weesi!“

Scho deenu mehs swinnam gadda svehtkus Deerva jaunā raddibā, fa to ir muhsu wezztehwi darrijuschi, bet muhsu mehrkis irr zits, fa muhsu wezztehwi mehrkis. Winni nessa uppurus saweem Deewarem, bet mehs tohs nessam saweem truhkumu zeedameem brahleem un nessam pateizibas uppuri sawam mihiham Semmes Tehwam, par mihiu brihwibas dahuwanu, ar kurru winsch wissas sawas tautas un ari muhs Latweeschus apdahwinajis, kas juhtahs eftam brihwibas tauta. Arr winna, fa jaw katra brihwa tauta, eet

lehni, bet drohschi us preefschu. Ka Latweeschu tauta us preefschu eet, to newarr arr winna prettineeli leegt. Ka winna us preefschu eet, to rahda tahs dauds un daschadas winnas beedribas, to parahda tahs simteem druklā islaistas grahmatas, to peerahda tahs flohlas, las Latweeschu garrā zellahs un strahda, jaunu audjī sagattawadama par tautas pehznahlameem, to peerahda wehl beidsoht tee laitrafisti, las no wissu kreetnakeem tautas dehleem tohp sagahdatas un wadditas tautai par argaismoschanu un aplaimoschanu. Bseenigi beedri un weesi! tā muhsu tauta eet sawam mehrkim lehnam, bet drohschi prettim; zittas no muhsu beedribahm strahda pee apgaismoschanas darba, zittas atkal pee meestiga truhkuma nowehrfschanas, bet wissahm schahm bedribahm irr un paleel tas mehrkis: sawai tautai pehz garra un mahzibas dahuwanu palihdsicht*) aploht to leelu, plaschu darba laulu, kurru schehligais Semmes Tehws irr atwehris sawahm tautahm zaur mihiu selta brihwibus; tadeht es us-aljinaju wissus tautas draugus: leekat rohlas pee scha darba, strahdajat ne-apnikuschi preefsch tehwischlas, neleekat rohlas kiehpī un nefalkat, lai strahda schahdu darbu awischneeli, flohlotaji un mahzitaji; ne manni mihiu tautas brahli, tā mehs nepanahfim tautas lablahschana un ihstu brihwibus, bet tad buhīm ihstu brihwibus faprattuschi, kad mehs, augstī un semmi, ik latris sawu palihdsedamu rohku peeliksim pee febwu semmes lausa, flauzifim assaras no bahrinu un behdulu waigeem, fneegsim truhkumu zeessdameem palihdsibu: tas irr darba lauls preefsch mas mahziteem tautas dehleem; darbs preefsch augstaki mahziteem, las sawas tautibas nelaunahs irr awischu rindina, grahmatas u. z. Tā tad mehs, zeenigi beedri, gribbam strahdahf sawam Keiseram pateikdam, brihwibas darbus drohschi un ne-apnikuschi, few un saweem brahleem par labbu. Lai weenprahiba un mihiiba muhs aplaimo, ka mehs preezigi warram usgawileht sawam Kun-gam un Keiseram flawas- un pateizibas-dseefmas, par mihiu brihwibus.

Tadeht mehs saujam: Augsta laime muhsu Kungam un Keiseram!

Augsta laime wissahm Latweeschu beedribahm!

Augsta laime muhsu Jonatan beedribai un arr muhsu „Berribas“ beedribai!

Augsta laime wissahm tautas draugeem un dehleem, las pee tautas lablahschana strahda!“

Herber,
Ernest.

*) Scho weetu lahgā nesaprohtam.

Red.

Lihds 22. Juni pee Rihgas atnahluschi 998 fuggi
un aissahpuschi 821 fuggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinachanas.

Kad tas Jaun-Peebalgas Magnus Pankow mirris, kad tohp zaur scho wissi un ilweens, kam pee winna vallak palitschunas mantibas labdas taisnigas präfischanas buhlu, usaizinati, sechhu mehneschu lailā no appaltschralstitas deenas, tas irr lihs 16. Dezember f. g. ar staldrahm leezibahm pee schihs walsts-waldischana pectekies; wehlali ne weens wairs netiks peenemis, bet ar parradu flespejeem pehzi lilluma isdarrihts.

Jaun-Peebalgas walsts-waldischana, tai 16tā Juni 1872. 3

Böhdes mahzelkis teel pagehrehts leelā Maslawas eelā N 87.

Jauni laudis, las pohdneela-ammatu grubb mahziteek, warr par mahzelkem weetas atrast pee pohdneela meistera Dreyling, Maslawas Ahr-Rihgā, leelā eelā N 173.

Ruhmes truhkuma dehst teel weeni stupri diwuhgu kurn-mahgi (schödlis us sedderchm) lehti pahrdohit Nikolai-eelā N. 1.

Wezz-Salazzes muischhas tihrumi irr ar inventaru, schflahm

un zittu pederumu no 1ma April 1873 iżrentejami un renteschanas norunnas warr sinnahit dabbihi turpat Wezz-Salazzes muischħa pee inspettor I. Martens un pee P. Baldus I. Rihgā, us 1ma Weiszuh-dambja N 3. Rentneeli teel lubgti lihs 15. Juli f. g. pectekies. 2

Kad ta Jaun-Peebalgas Selta-krohsineela Jahn Kamparā dehls, Jahn Kampar, parradu dehst konfusji kritis, kad zaur scho wissi winna parradu dewejti un nehemjei teel usaizinati, treju mehneschu lailā no appaltschralstitas deenas, tas irr lihs 16. September f. g. pee schihs walsts-waldischana pectekies; wehlali ne weens wairs netiks peenemis, bet ar parradu flespejeem pehzi lilluma isdarrihts.

Jaun-Peebalgas walsts-waldischana, tai 16tā Juni 1872.

Tadeht lá grubb Rihgu atstabt tohp mahja ar leelu lartuppelu-dahju no 15 puhru weetahm leelu ar labbahm notaifschana pahrdohita. Klaibtalas sunnas Reħb. Ahr-Rihgā, I. Laibtschū-eelā (Bürenstrasse Nr. 11, prett. Wahzu lapfeħtai, pee fainneela.)

Aisreiboschanas dehst teel par leħtu zennu pahdroħas 2 droħschas ar fegġumu (Verdeck) un weena ħarababka Maslawas Ahr-Rihgā, leelā eelā Nr. 138.

 Tresħden, 28. Juni pulks. 6 wal-larā, Sprosta deenesineku-ebdegħi tiegħi isdalitħas tahs dahuwanas is-palihdsibas-lahdes. Arri tahs beedrenes no 3iħas schirras teel usaizinatas, to dasku preefsch noħħlama pufsegħada turpat temalsaq.

Kuratorium.

„Berribas“ beedreem par sinnu, ta tai 27a Juli taps noturreja pislimga- (general-) sapulje pulsten 10 no riħta. Pehz § 47 ik latram beebram irr us sapulji jaanħi.

Preelfschneebi.

Nihgas Latweeschu beedriba

isbrauks 2rā Juli f. g. salumōs us Mangelu-muischu ar damstuggi „Johann Christoph,” no Ribgas pulsten 9 no rihta un no Mihlgrahwa pulsten 12 preeksch pufšdeenas. Alpakkat braus wallara pulsten 7½ us Mihlgrahwi un us Ribgu pulsten 9½. Muischis arri buhs lihs. — Billetes dabbujamas beedribas nammā pee kr. fulaina un mafsa beedreem 50 kap., dahmahn 30 kap. un no beedreem lihsnemeteem weesem 75 kap. No Mihlgrahwa lihs Mangeli-muischit beedreem 30 kap., dahmahn 20 kap. un weejeem 50 kap. Ja tar deenā leetus lihtu, tad nebrats, bet beedribas nammā buhs weesibas walsars.

A. E. beedr. runnas-wihri.

U-n fungam zaur scho sinnamu darru, ja es no winna par tahn no mannis pirltahm bet neaismalfatahm komashahm ne lo nepagehru un tadeht weblohs, ka muhsu sa-eeschanas turpmakne vis la lihs schim, zaue muhsu smalku lihs. apsinnaschani, pa-ihsinata tiftu.

A. Freimann.

Eduard Frobeet,

Kungu-eelā Nr. 6, prettim Wialofschewa bohdei,
peedahwa faru leelu krahjumu schijamu maschines
preeksch mahjas raijadibas, dahmn strohderenehm,
wihreschu strohdeem, turpneleem, zeppurne-
leem, fedlinekeem u. t. j. pr. Ihpaschi luhosu
zewehroht tahs ihsten labbas

pateefas Amerikaneeschn Sina-
gera schijamas maschines,
par to zennu no 70, 75, 95 un 110 rubleem, un
irr tahs paschas schē tik pee mannim ekta dabs-
bujamas. — Pamahzishana kā winnas druhfe-
jamas un eepallashana par welti. Galwochana
par winnu lobbumu un ilgu stiprumu. Labbala
maschini-bohmvilla, -deegs, -sihs, -adatas, -ella.

Tai 25tā Juli tilks is Zebfu mabzitoja-muischias no mehtras nolausta muischa lihs 35 puhrveetahm muischa us torgu pahrohīs. Mieschs stahn 2 ver-
stes no Goujas un atrohdahs tut behrsu-kā arri
preeschu-malka.

A. Pander. 3

Schahu-malko, sahgu skaidas un rudsu milti teek pahrohī muhsu dampshgu- un malkamās fudmallās Maſk. Ahr-Nihgā, Pirts-eelā Nr. 6. — Leek arri vast. Ueschanas pretti nemtas muhsu kan-
tehī, Kungu-eelā, Mindela nammā.

John Schuster un beedr.

Jauns meitens no semmehm, 14—15 gaddus wegs, teek mellehts leelu Fuhrmann-eelā Nr. 9, weenu treppi augšā.

Sweedru

Malkas-darvu

no sawa spihkera pahrohī
Trist im Wieprecht,
leelu Zehlab-eelā Nr. 1, blaklam biršču-nammam.

Tahs lohti eemihletas un lehti pirkomas

Sweedru semfohpſchanas maschines,

kā: arkli no 5—16 rub-
leem, ezzeschas, schja-
mas-maschines, arrohku
un ar sirgeem dsennamas
fullamas maschines no
120—450 rubleem, puzz-
maschines, ekselu-ma-
schines u. t. pr. u. t. pr.,
ta kā arri

superfossatu

peedahwa par lehtu tirgu tai maschini krahjumā pee
Kantohris:
leelu Zehlab-eelā, epprettim
biršču-nammam.

F. W. Graumann,
Nikolai-eelā, blaklam strehlnelu dahrsam, prettim gahsu-
fabrikim, Pehterburgas Ahr-Nihgā.

Siana preeksch Widsemmes, Kursemmes un Iggauu-semmes.

Z. Redlich gruntigā

magazinā

schinni gaddā, tāpat kā preefschlaifā teek pahrohitas tif
ween tahs ihstenahs Steiermarkas jeb Chstreiku
Keisera semmes iskaptes, no ta wissu-sihkstaka
kattama tehrauda, taifnas un lihfas, garris un ihfas,
— tā arri tahs patent-iskaptes ar selta wahrdeem
no kauseta tehrauda, turras pee sahles tik warren lip-
pigas kā puzznasis pee bahradas. Arridsan tahs gar-
rahs Pruhfchu labbibas, un tahs ihfas stipras
atwassu jeb zinnu-iskaptes, Italijas semmes is-
kapchu galodinas, Strahluntes iskapchu alminaina un
bimstein almina bruzzelli jeb strikti un luhdsu wehrā
list, ka mannas iskaptes un tee Strahluntes iskapchu
strib'i us 1871 gadda semmlohpibas israhdischanu ar
to sheit blaklam redsamo gohda-sihmi puschkotas, kā

arridsan ahmuriini un lastinas preeksch iskapchu lappinaschanas, grahwju schlippeles, sirgu- un gohwu-lehdes, dselu-pinnelli
un dauds zittadas prezzes preeksch mahju waldischanas un semmes uelohpschanas.

No jensuris atrelehtis. Nihgā, 22. Juni 1872. Driskeits un dabbujams pee višču- un grahmatu-drisketaja Ernst Plates, Nihgā, pee Pehtera-baſn.

Sandehts gohds.

(Slatt. Nr. 16. Beigums.)

Dahrte raudadama pee fawa wihra gultas stahweja un nepazeetigi dakteria gaidija; winna gan nezerreja, fa wihrs buhschoht zeltees, to mehr wehlejahs, lai pirms nemirtu, eckam isteizis, wai wainigs, jeb nè. To wiina wiss wairak Kaspara deht wehlejahs, warr buht, fa schis tad walla tiltu.

Melders gan no gilbeena atmohdahs, bet apsinofschanas tam wehl nebij; winsch muldeja no kahda lihka, lam ugguni jafadegg, no prettineeka, ar ko jazibstotees un kas wiina gribboht famaitaht.

Lauka-fargs ar frohdseneeku dohmigi galwas grohsija, bet Dahrte gan fawa wihra muldeschanu fapratta.

Beidsoht dakers atmazha, Dahrte luhds, lai fahloht pateesibu, us ko tad arri winsch skaidri isteiza, la zerrivas wairs ne-effoht.

"Dakteri daudsreis newarr wis skaidri finnaht, kusch dsibwohs, kusch nè," lauka-fargs Dahrte meerindams fazziija, "wiini daschlahrt falka, fa tas un tas mirs, un to mehr winsch paleek dsibws. Ohgu Pehters spehzigs un wesseligs wihrs buhdams gan flimmihi pahwarrehs.

"Iums taifniba," frohdseneeks plahsteri taifdams teiza, "mans dakers mannis arri wairs negribbeja ahrsteht, dohmadams, fa jamirstoh; taggad tas wihrs jau gaddeem sem semmes gull, un es wehl labbu laiku zerreju nodishwoht."

Dahrte tahdeem wahrdeem netizzeja un galwu rohka atspeeduse, d'sittas dohmäs nogrimma. Ta nahts pahrgahja.

Us rihta-pussi Ohgu Pehters azzis atwehra un fawu seewi ilgi, ilgi usluhkoja, luhpas tam rausstijahs un us peerses fweedri pluhda.

"Get us gallu," winsch kluski teiza; "gribbedams Lewi glahbt pats nahwei rohkas frittu."

Dahrte metta ar galwu; wiina newarreja ne weena laipniga wahrda fazziht.

"Tu wairs deggoschä nammä nebiji?" winsch prassija.

"Nè, biju schè pat."

"Warjei to meitai pasfazziht."

"Kas warr wissu atminneht!"

Pehters flattijahs Dahrtei azzis, schi azzu nenolaida.

"Pehter, es biju fudmallas, pirms ugguns-grehks iszehlahs. Un fudmallas buhdama weenu fwezzi isdsehsu; tahs zittas arr buhtu ispuhtufe, bet bailes scho darbu aiskaweja!"

Melders farahwahs, mirlis tam palikka stibws, bahlas luhpas drebbeja un iskaltuschas rohkas gultas delki sagrabba.

"Ko tur fudmallas redseji?" winsch gruhti dwachu wilddams prassija.

"Lihki."

Slimneeks eefleedsahs; frohdseneeks no tam usmohdahs (jo bij eemidsis), un lauka-fargs nahza gultai tuwak.

"Baur Lewi wiss gaismā nahls," Ohgu Pehters deggoschhas azzis grohsidams fluski fazziija, "Tu gan —"

"Pehter, no mannas muttes naw ne weens wahrs gahjis," Dahrte wiinam wallodā maijijahs, "netizzeju, fa Tu to buhtu warrejis darriht. Bet zaur Lewi paschu tas launais darbs gaismā nahzis tad, kad bes atmanna muldedams gulleji; saprattu wissu, ko meegōs fazziija. Apdohma, fa drihs preefsch wissu augstaka teefas-lunga stahwesi, tadeht nenemm parahdu lihds, ko jau schè warri deldcht."

Melders zeeta flusku un fakneeba luhpas, it là buhtu baidijees, lai mutte pascham negribboht faut ko fleppenu ne-isrunna.

"Saffi pateesibu, wai Kasparis wainigs?" Dahrte zeefchak wissu stahjahs.

Pehters zeeta wehl flusku; beidsoht prassija, kas wehl te istabā effoht.

"Stamis un lauka-fargs," Dahrte atbildeja.

"Lai tee wihi nahs schurp, fazzischu pateesibu, lai tas kungs par manni apschehlojahs. Bes tam Lew arri leezeneeku wajaga, zittad ne weens netizzehs un Kasparam no tam ne kahds labbums nebuhs. Ja, arri to pirmo reis es pats fudmallas nodedsinaju, gribbedams ahtri baggats palift."

"Ak tu schehligais Deew!" frohdseneeks nobijees eefauzahs. "Un Kasparam Juhsu deht libds schim zeetumā jafehsch. Kad winsch toreis muhsu puischeem buhtu rohka tizzis, tad wairs nedishwotu."

"To eepreelsch newarreju finnaht un tik tahl mannas dohmas negahja," Ohgu Pehters teiza. "Sinnaju, fa winsch pahrnahs un fa us wiina wiss pirmak to laumu darbu wels, jo no tahda zilwela, kas gohdu saudejis, gandrihs wissi fliktu ween dohma."

"Wai, wai!" Dahrte eefauzahs. "Kahdu laumu winsch Lew nodarrija?"

Kaspars bij Laws bruhtgans un Tu negribbeji no wiina atkahptees, tadeht to nahwigi eenihdeju. Buhtu Kasparu zeemā pats usmellejis un kaitinajis, fa ar manni fahk strihdetees, lai pehz tam laudis fazzitu, fa winsch ugguni peclizzis. Bet winsch no fawas pusses mannu nodohmu isdarrija, kad toreis fruhmös fatikkamees un fahlahm bahrtees; zaur tam man diwejads labbums tikkla: pirmā fahrtā laudis us mannis nedohmaja, ohtrā fahrtā wiina zeetumā metta, zaur ko mannahm prezribahm ne kas wairs zellā nebij."

"Kaspars newainigs zeetumā!" Dahrte ar drebbedamu halsi fazziija.

"Dohmaju, fa winsch muhsu zeemā darba nedabbuhs," Pehters teiza, "un pažuddis zilwels winsch irr wai nu schè wai ta, tadeht lai eet zeetumā, tur fohtels un maise par brihwu. Ugguns-beedriba

man wissu ismalkaja, arri par teem peezi tuhktoschi puureem kweeschu, neprassidama, wai labbiba us behnina bij wai nebij. Ar to naudu sahku andeletees un wissu paapehleju. Nesinnu, us kahdu wihsi mans kalps Behrtuls isdabbujis, ta Kaspars newainigs; winsch pirmo reis par schi leetu us mannahm kahsahm runnaja un arri wissu to laiku tahdus wahrdus ismetta, bet es par to nebehdaju. Preeskch kahdahm deenahm Behrtuls peepeschti ittin stipri wirsu mahzahs un dsibrahbs pee teefahm eet, kad winnam sudmallu norakstischoh. Nu slaidri noprattu, ka kalmam wissi noslehpumi sinnami, winsch to deen' preeskch degschanas d'sirnawas bijis un wissu redsejis. Behrtuls warrejis ugguni dsebst, bet to nedarijis, gribbedams leelu mafsu par to dabbuht; winsch ar faweeem draudeem gaidija, kamehr man sahka flitti eet. Biju us weenreis gluschi nabbags, tikkai ohtris ugguns-grehks warreja manni glahbt. Bet us furra schoreis to wainu welt? Dohmaju us Behrtula, tas ar manni eenaida, un warr buht man ais mugguras arri kahdus niknus wahrdus runnajis. Walkara gahju sudmallas, nesinnadams, ta no tam isfargatees, lai us mannis launu nedohma, tomehr apnehmees, wissas ehlas nodedsinaht. Ko apdroh-schinachanas beedriba par ehkahn un zittahm leetahm mafaja, ar to tik warreju parahdu atlihdsinah, pascham ne kas nepalikka. Bet kad schi beedriba pirmo reis par peezi tuhktoscheem puureem mafaja, kadeht schoreis par astur tuhktoscheem nemafahs, drohshibas naudu tak il gaddus par desmit tuhktoscheem puureem mafaja? Nu Behrtuls sinnaja, ta ne weena pascha puhra labbibas mahjas nebij, winsch warreja wissu mannu rehkinu sajaukt. Ta dohmajohit eeranisiju wianu us maifa gulloht un slinkojoht. Krittu tam wirsu, un nu sahkahm zihnitees, — pirms wehl ihsti us tam dohmaju, jau Behrtuls bij pa gallam, ribkli winnam aisschraudsu; no ta wairs newajadseja bihtees."

"Tad Juhs winnu nokawuschi!" lauka-fargs satruzees eekleedsahs.

Ohgu Pehters ar galwu metta, luhkodamees, to winna seewa teiks; schi waigu ar rohkahm aisslah-juse, kohti ahtri dwashu willa, no kam warreja manniht,zik gruhti winnas dwehsele zihnjahs.

Sirdi kustinati lauka-fargs ar krohdseneeku no gultas atkahpahs.

"Ne-atstahjel Tu mannis, kamehr gals klah," mirreis luhdsahs, "nekuu sweschai rohki man azzis aisspeest!"

"Ko pee altara Lew swehreju, to peepildischu," Dahrte teiza.

"Mantas Lew ne kahdas ne-atstahju, Dahrtia, Lew tik paleek mahtes mahjinas."

"Un pahris wesslu rohku! Mannis deht nebeh-dajees, gan zauri tilschu. Dohma par fewi paschu — wai nebuhs mahzitajam pakkat jaifuhta?"

"Ne-eij patte," melders ahtri teiza, "runnachu labprah ar mahzitaju, tikkai Tu paleez tēpat."

Lauka-fargs apnehmabs pehz mahzitaja eet.

Pehz schahs runnas melderis aisswehrtahm azzim labbu brihdi atpuhtahs.

Saules starri zaur lohgu mirreja gultu apspib-deja; Pehters luhdsahs, lai dohdoht dsert, un krohdseneeks isgahja prischi uhdeni apgahdah.

"Kur manni swahri?" melderis ahtri prassija. "Kad mirris bubschu, nemm naudas-malku, kas swahru-kullē; tur wehl diwi tuhktoschi rubku, par teem warri kahdu semmes gabbalu pirlt."

"Ta naw Tawa nauda, Pehter," Dahrte fazija.

"Irr manna, to nopolniju."

"Tad dohschu to naudu teem, kam Tu parahda, negribbu winnu peekrahpt."

"Apdohma, ka patte gluschi nabbaga effi!"

"Nabbadsiba weegla panefama, neka launs; effu mahzijufes strahdaht. Kad man tik dauds naudas buhtu, es wissus Lawus parahdus aismalkatu."

Winnu pezechlahs, jo mahzitajs paschi laik eenahza, ar svehtu walkariau mirreja tizzibu stiprinah.

Krohgs bij pilns zeema-lauschu, kam lauka-fargs ar krohdseneeku stahstija, to melderis issazzijis. Buhtu Ohgu Pehters wessels, tad laudis to wai gabbalos faplehstu, tik duftmigi tee bij.

Bitti us tahm pehdahm taisijahs pilsehtā braukt, Kasparu atswabbinah un tad ar leelu preeku un gohdu gawiledami mahjas pahwest. Wissi wianu taggad noschehloja un sinnaja dauds labba no ta stahstih. Laudis newarreja fapraast, ta Kasparu toreis tik ahtri un ne-apdohmigi par wainigu nosazzijschi un turrejuschi. Taggad il latris apfohlijahs winnam darbu doht.

Bet ak zif drihs warr kahdas labbas apnemshahn grohsitees!

Tad kahdas stundas pagahja, un mahzitajs klah-buhdameem sinnaja, ta melderis mirris. Schis Deewa wihrs fazija, ta launa-darritajs nu stahwoht preeskch ta Wiss-augstala teefas un effoht grehkus noscheh-lodams no schahs pasaules schikhrees. Mahzitajs usaizinaja laudis, lai nu mahjas eimohit un mirru-sham peedohdoht.

Winsch arri wehl peeminneja, ta toreis duftmas gribbejuschi Kaspara newainigas affinis isleet, nu teem ta kristigeem zilwekeem peenahkotees, to newainigo mihligi usnemt, kas tik gruhti zeetis.

Laudis aissgahja, tik lauka-fargs palissa, gribbedams Dahrtei fazija, ta pehz pussdeenas us pilsehtu eeschoht un Kasparam brihwibu pafluddinaschoh.

"Eeschu patte," schi teiza; "man peenahkabs Kasparu atswabbinah. Beenigs mahzitajs teiza, ta bubschoht man lihdist nahkt, lai nebuhtu tik dauds wettigu staigaschanu. Bet kad gribbeet man kahdu labbumu darriht, tad gahdajeet, ta lihkit teek paglabahs, par to Jums pateiskschobs." — — —

Tik ahtri, ta Dahrte zerreja, zeetuma durvis ne-atdarrijahs wis. Waijadseja, protokollu norakstih, leezeneeku pahrlauhst un Kaspara newainibas pe-

rahdiht, u. t. pr. Ne zeetumneeka apmekleht winnai nebij brihw. Winna nahza us mahjam, lamehr wiss teek galla wests.

Pa tam Ohgu Pehteri paglabbaja, un Dahrte dshwoja sawas mahtes mahjinā; wihra manta un semme palikka naudas leenetajeem.

Beema-laudis jaunai atraitnei labprah palihdseja, ka seemu bes ruhpēhm warreja zauri tilt.

Beidsoht tomehr zeetumneekam brihwibū paflud-dinaja; teefas atrastija mahzitajam, ka Kaspara ne-wainiba peerahdita un jauneklis no zeetuma jau es-foht ahra.

Bes kaweschanahs mahzitais pats Dahrtei scho finnu aisenessa, un schi no preekeem drebbedama tuh-sin gahja mihtakajam pretti, sinnadama, ka winsch pirmohs fohtus us dsimteni spers.

Puss tezzinus ween winna zaur zeemu steidsahs, lai ta pirma warretu to fenn-zerreto apfweizinaht.

Krohgam garram eimohr resnais Stamis winnai usfauza, lai nahkoht eelschā, effoht kahds fwechaneeks no pilsehtas te eebrauzis, tas ko jaunu patahstischoht.

No preeka eellegegdamees Dahrte eelschā steidsahs.

Ar preezigu waigu Kaspars winnai pretti nahza, un kas to warreja leigt, ka schi sawu ihsto mihtako apkampa un nobutschoja, ka ta mihtestiba, kas tai fenn laikeem firdi degga, winnai raudohrt un gawi-lejohrt rahdijahs?

Schi luhdsahs, lai peedoht, ka ne-effoht lihds pil-sehtai pretti gahjupe; nebuhtu kawejufees, lad til atswabbinaschanas stundu sinnajuse; bet Kaspars schahdas luhgschanas nepeenehma, sinnadams, zit dauds Dahrte winna deht zeetuse un publejufees.

Ta ka divi preezigi behrni winni rohkas faher-ruschees un weens ohram azzis flattidamees kohpā fehdeja; bij weenam un ohram til dauds ko stah-stiht, ka ne veigt newarreja.

Krohdseeneeks jauneklam pee fewis jau weetu ap-fohlija un dohmaja, ka pawaffara wiss buhfschoht labbak eet.

Meerigi un ustizzigi Kaspars sawus darbus padarrija; winsch ar katru laipnigi fatikkahs, arri tohs laipnigi sveizinaja, kas tam launu darrijuschi un wehl taggad ar winna ihsti meerā nebij, jo zeetumā atsinnis, ka patgalwiba jalauisch.

Un lad arri kahdu reis winna lepnumis fahka zil-latees — kahdeem atlikuscheem tauneem zilwekeem Kas-paru pulgojohrt, — tad Dahrte lihds ar lauka-fargu un krohdseeneku winna apmeeringja.

Draugu pulzinsch Kasparam wairojahs, un laudim waijadseja winna ustizzibas un pasemmibas atsiht.

Seema pagahja, un pawaffara plawas un laukus ar flassteem seedeem puschnoja, lad kahds zilwel

pulzinsch weenu fwehldeen us basnizu gahja — Kas-pars ar Dahrtei schodeen kahsas turreja; pehz dauds behdu-wehtrahm winni tomehr laimas=ohsta kluhwa.

Kaspars taggad zeema-krohgs ar wissu semmi peederreja; krohdseeneeks, lam ne behrnu neds arri kahdu raddu bij, wissu winnam — Kaspars — nodewa, lai warretu sawas pehdigas deenas meerā nodsh-woht. Kad Stamis, tas krohdseeneeks, mirra, tad Kaspars schenki zittam isihreja un pats par semmes-kohpeju palikka.

Lai gan zitti neprachas winnai wehl neewaja, bet ko schis laimigs pahris par to behdaja, win-neem bij draugu deesgan; ne weens nefehja to starru flahpeht, ar ko mihtestibas faule winneem dshwes zettu apeltija!

J. N.

Metizzigais.

Leht'tizzigam nebuhs buht, zaur tam teek no zit-teem issmeets; leht'tizzigam zilwekam buhs mas fas-prachanas; bet par dauds netizzigam arri nebuhs buht, tahds zilwels til fewi ween mihto, tadeht fewi pascham dauds nelaimes noteek. Labbi tam zilwekam, lam no jaunibas maldischanahm kahda atlifus; lad arri zaur tam laimigs netiks, tomehr flahde nebuhs. Ar laiku zilwels dauds peedshwo nu jaunibas alloschanahs suhd weena pehz ohtras, kas tad nu buhs preefsch firds un dwehseles, lad aufsts prahts ween atlizzees? Buhs pascha-mihtestiba un zittu enihdeschana, zaur lam ne zilwels pats fewis, ne arri zitti winna warr eeredseht.

Ihstais netizzigais ne lam netizz: ne tillumam, ne mihtestibai, ne braudsibai, ne fewi pascham un dauds reis arri ne pascham Deewam. Tahdam zilwekam firds un dwehsele ka kahds tuksnessis, jo winsch tur ne kahdu pulkischu neds dehsta, neds arri kohpj. Netizzigais wissus zilwelus par leekukeem usflatta, kas winna til peewilt ween gribboht, un ta dohmajoht winsch zitteem par warr-mahzi paleek.

Pats peedshwoju, kahdi netizzibai augli.

Majors Marums, gohda-wihrs un duhschigs sal-dats, tadeht karra-beenestu atsahja, ka gruhti bij ewainovhts. Winnam toreis wehl 40 gaddu nebij, un tapehz fahla errotees, ka til agri no beenesta ja=atstahj; arri daschas zittas isnihkuscas zerribas winna par gluschi netizzigu padarrija. Dshwē weenam pascham bij gauscham garfch laiks, tapehz par nelaimi apnehmabs prezzeetes. Bet par wehl lee-laku nelaimi winsch fewim gluschi jaunu dahmu par gaspaschu nehma, kas Majoru pa teest no firds mihtaja, bet winnas mihtsta firds preefsch Marum majora ne mas nedarreja. Seewischlis ar zeetaku prahtu buhtu majoru isdseedejis.

Pirmais laulibas laiks pagahja laimigi. Weenu deen', lad gaspascha schim mihligi ap kallu kehrabs, winnam tahdas dohmas prahta fchahwahs, ka 19 gaddu wezza dahma ne us kahdu wihsi newarroht 42 gaddu

wezza un libba saldata miheleht, un no scha azzumirfla winsch wairs netizzeja, fa gaspascha to no firds mihejoh.

Nu winsch fahla wissadu launu no sawas gaspaschas dohmaht un runnaht. Fauna feewina, ne-finnadama, kas wiham notizzis, fahla behdatees, bihjahs un kaunejahs wiham prassift, tapehz ta dorroht. Schahdu kauneschanohs Marum majors turreja par leekulib. No behdahm un fird'ehsteem, fo wiham negribbeja israhdiht, feewina beidsoht pa-lissa flimma, un kahdu riht istabas meita major fungam fazzija, fa zeeniga mahte effoht til flimma, fa no gultas wairs newarroht peezeltees.

"Ha, ha!" majors smehjahs, "nu sahk jau kumediau spehleht." To fazzijis greesa meitai muguru un apnehmahs, 8 deenas gaspaschai ne azzu galla nerahditees. Winsch dohmaja, fa feewa til leekotees flimma.

Istabas meita mesdeja, fa zeeniga mahte effoht lohti flimma.

"Labbi," winsch dohmaja, "kumedinsch eet pa-masam, tapehz to gribb ahtrak isdarriht."

Un winsch negahja gaspaschas apraudsift.

Istabas meita gahja no sawas galwas pehz dakter. Par laimi trahpija prahligu wihr, kas to flimmibl tuhlin pastinna; flimmiba bij paschä firdi un dwesfelle — jau par dauds d'silli eesaknojusees. Dakers teiza, fa gaspaschai waijagoht us semmehm kahdu laiku padshwoht.

"Deewa kunga wahrda," majors teiza un alkal apnehmahs gaidiht, samehr gaspaschas zeets prahs atmihfstinaschotees un winna patte nahfchoht, peeluhgtees ar ween wehl dohmadams, schi spehlejoh kumedinu — par dauds garru.

Slimneeze wihra neredsejuse lihds ar istabas meitu aisbrauza. —

Pehz kahdahm diwahm neddelahm dakers pee majora atnahza.

"Major fungs!" dakers bahrgi fazzija, "effeet til labbi un nahzeet us sawas gaspaschas behrehm!"

"Ko, us mannas gaspaschas behrehm . . . ?

"Sinnams, winna jau Deewa preefchä." —

"Juhs sakteet, fa jau mirruse!! Tad winna pa teesi flimma bijuse?"

"Saku Jums, fa mirruse . . . un Juhs, major fungs, pats winna nokawuschi, ne-effeet wairak ne kas fa slepawa."

"Kä Juhs ta warret runnaht?"

"Runnaju tihru pateesibu."

"Tad winna manni pa teesi mihejuse?"

"Tas bij tas weenigais skiftums, fo winna lihds beidsamai stundai ne-atstabja un tadeht mirra."

"Dakter fungs, tad jau man buhtu janofschaujahs."

Drikkehts un dabbujams pee bilchü- un grahmatu-drikkehtaja Ernst Plates, Rihga, pee Pehtera-basnizas.

"Darreit to, major fungs; es, wiss masak, zittu sahku nesinnu, ar fo sawas firds pa hrmeschanas un lauschu pulgoschanas aplussinaht."

Un fhis netizzigais tomehr sawu gaspaschu pa teesi mihejja! —

J. N.

Ihsi stahstini.

Kad Haidns, tas leelois musika meisters, pirmo reis Londonē atnahza, tad winna apmekleja Londones leelakais musika meisters, Salomons, un fazzija, fa schim weefim weenai augstai dahmai llaveeru stundas jadobdoht. Haidns par to brihnejahs un atbildeja, fa winsch us llaverehm nas ween mahloht spehleht un tadeht tahs angstas dahmas newarroht mahziht. Haidns bij gan gudris musika farakstajis, komponists, bet schee naw il reises labbi spehletaji. Bet Salomons labbak sinnaja, fa Londonē eet, un fazzija, fa winsch, Haidns, Londonē ne fo ne-is-darrischoht, ja nebuhschoht tahs llaveeru stundas veenemt; Haidenam waijagoht stundas doht, lukt labbi aismalhaft, zittad hub schoht wiss labbi, jo Haidenam til saws wahrods jadobdoht, lat dahma warretu fazzibt, fa no winna stundas nehmuse, jo Haidns bij un irr flawens meisters wissä pafaulē. Efahkumā leedsahs, beidsoht tal peenehma. Ta angsta dahma winna lohti schehligi usnehma un kahdu peerendel stundu ar to isrunnajahs — sinnams par musiki. Ta bij ta pirma stunda, zittas winsch preefch-istabā — nogaidija — prohtams, bes fkholas behrna. Kad nu Haidns no Londones probjam reisoja, tilka stundas bagatigi aismalftas, un wehl no fkhlnenez dabbuja leelas fkhinkibas par to, fa effoht labbi mahzijis llaveeres spehleht. — Weenreis Austreeschu keisera Leopolda flawens ehrgelneeks, Frohbergers, sawu weetu atstabja un arri Londonē atnahza; bet tam nebij tahda laima, fa Haidekam, tapehz winsch lehnina pilles-ehrgelneksam, Gibbonam, pa-lissa par plehshu-minneju, nesazzidams, kas winsch tahds effoht. Frohbergers nomannija, fa Gibbons nemahkoht til labbi spehleht, fa winsch pats. Kad nu Gibbons sawu plehshu-minneju par leelu mohzija, tad fhis dohmaja us atreibschanoths. Weenreis Gibbonam waijadseja vissi spehleht un to winsch arri darrija. Us weenreis ehrgeles ne-skanneja wairs, wehja peetrubzis. Par leelu duftmigs Gibbons skreen pee plehshu minneja un sahk to lammoht un dousift. Bet Frohbergers nu skreen pee ehrgelem un sahk spehleht, jo bij pats preefch tam plehshu-minneju faderrejis. Nu wissi fahla klausites un prassija kas nu spehlejoh. Frohbergers til sawu wahrdu pateiza, tad arri schee angsti lungi sinnaja, kas winsch effoht. — Schis meisters ilgu laitu ar sawu musiki Londoneeschus preezinaja.

J. N.

Smeeklu stahstinsch.

Nehgers ar rehkinu tezzeja pee kahda kunga un luhsa, lai aismalftajoh. Schis fungs errodamees uskleedsa: "Wai Laws fungs dohma, fa ar to masumu aishbehgschu."

"Nè, maffa — fungs —," Nehgeris atbildeja, "bet mans fungs gribb aishbehgt, un preefch tam winnam naudas waijaga."

Atbilbedams redaktehrs A. Leitan.